

A pair of purple and orange running shoes hanging from a metal bar. The shoes are positioned diagonally, with the top shoe in the foreground and the bottom shoe slightly behind it. The laces are purple with orange tips. The background is a plain, light-colored wall.

EMPAR MOLINER

De què fuges,
qui et persegueix?

DE QUÈ FUGES, QUI ET PERSEGUEIX?

Empar Moliner

© Empar Moliner Ballesteros, 2017

Primera edició: febrer del 2017

© Columna Edicions, Llibres i Comunicació, S.A.U., 2017

Av. Diagonal, 662-664 - 08034 Barcelona

www.columnaedicions.cat

ISBN: 978-84-664-2221-5

Dipòsit legal: B. 1.242-2017

Fotocomposició: Víctor Igual, S.L.

Imprès a: CPI (Barcelona)

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

CAPÍTOL 1

Vaig engegar el telèfon i vaig veure que hi havia un missatge del cinquè dels meus germans que deia: «El pare ja surt de la presó». I vaig fer el que faig els dies importants o els dies transcendents o els dies alegres o els dies repugnants. El del meu aniversari o quan em diuen que aquell dia trauran la crítica d'un llibre que he escrit o quan algú que estimo ha d'anar a recollir els resultats del metge o quan em proposen una feina o quan haig de decidir com escriuré un capítol o un article. Em vaig posar les malles i les vambes, la samarreta d'una cursa, i a córrer.

Jo no li havia fet cap visita mentre havia estat tancat, a mon pare, no el veia des de la mort de la mare. La meua filla, doncs, no el

coneixia. Jo, de fet, tampoc el conec gaire, ni conec gaire els meus germans, perquè hem viscut molt de temps separats. Però ara el pare sortia de la presó i jo havia de pensar si l'anava a veure i si li feia conèixer la nena o no feia res i esperava que el temps fes la feina. A córrer. A córrer. Vaig anar a la muntanya, aquell cop. Perquè va molt millor per pensar. A la muntanya vaig més a poc a poc que per asfalt (hi ha pujades i baixades), i aleshores el cap se me'n va.

Visc en un poble (no sé si per gaire temps), on tinc muntanya i asfalt. Puc triar. Estava entrenant-me per a la maratón de Nova York. Vaig pujar al puig Madrona, que és un turó que hi ha al costat de l'escola de la meua filla, amb uns tres-cents metres de desnivell. A dalt hi ha una torre de vigilància per als focs, i sempre que hi pujo corrent amb amics, algú diu: «Mira, aquí tenim el mamut». I algú altre fa: «Sí... el mamut...». El mamut és la torre i vol dir que ja hem arribat al final de la prova de masoquisme. En diem *el mamut* perquè sempre repetim la mateixa broma: som caçadors prehistòrics i el mamut és l'esmorzar de la tribu. A partir de llavors ve la baixada, que

ens fa ser esbojarrats o assenyats. Prudents o imprudents. Hi ha qui s'hi llença. Hi ha qui frena. Jo tinc dies de tot.

Vaig córrer, i durant l'entrenament, que van ser dotze quilòmetres i quatre-cents cinquanta metres, en una hora i vint-i-un minuts (pujades, baixades, rampes...) anava pensant en si hauria d'anar a veure el pare, o no, i si li havia de fer conèixer la seva néta. «Consulta-ho amb el coixí», diu la gent. No, perquè consultar-ho amb el coixí vol dir tenir insomni. És millor consultar-ho amb les vambes. I anava corrent i corrent i pensava que tenia molta sort de córrer i tenia molta sort de trobar-ho gairebé tan natural com caminar. El rellotge em marcava el ritme. A la part de dalt de l'esfera, els minuts; a la part de baix, els quilòmetres. Ja no tenia fred, em vaig treure els guants i els vaig desar a la ronyonera, on també duia el mòbil i dues o tres agulles imperdibles oblidades d'alguna cursa i un mocador de paper per als mocs de quan corres amb fred, que acabo no fent servir mai, perquè sempre acabo fent servir la màniga. O fent «setze», que és una expressió que deia el meu avi quan passejàvem pel bosc i no dúiem mocador.

«Fes setze». Posa't els dits polze i índex al nas i treu els mocs, sense mocador. Ja està.

Era un dia de festa, me'n recordo bé. Sant Medir. Els nens no anaven a l'escola i l'endemà feien pont. La meva filla havia anat a ca l'àvia a dormir, perquè jo a la tarda havia d'anar a Reus a fer una xerrada en una llibreria i tornaria tard. El meu home i pare de la nena, l'Àlex, estava malalt. A aquella hora no hi corria mai, a l'hivern, i em vaig trobar tot de conills que travessaven els camins, espantats per la meva presència. Una caca de gos congelada, una fita en un trencall. Aviat faria la maratón de Nova York. Més tard, seria Sant Jordi; el dia de la festa dels llibres, el meu ofici. I encara, l'endemà de Sant Jordi, hi hauria el concurs de tast de vins de Vila Viniteca. Jo hi participava, com sempre, amb l'Àlex. No passàvem mai a la segona fase, però si encertàvem alguna copa ens posàvem molt contents. Vaig pensar que a la meva vida hi havia moltes coses que m'agradaven (escriure, el vi...), però que córrer era la beixamel que ho lligava tot. Corria i bevia. Corria i llegia. Corria i solucionava problemes. Corria i pensava articles i contes. Corria. Feia poc que una ami-

ga m'havia dit: «Corrent he fet de tot. M'he separat, m'he canviat de pis...».

Quan escric això, he fet tres maratons (però quan ho llegiu espero que ja en siguin quatre). Dos cops la de Barcelona i un cop la de Nova York, que és la raó d'escriure aquest llibre. A l'editorial em van dir: «Fes un llibre sobre córrer». I jo: «Ni de conya». I ells: «Publica les notes que escrius, explica com algú com tu va arribar a fer maratons». I jo: «Encarregueu-l'hi a un corredor professional». I ells: «És que volem una escriptora, no un corredor». I jo: «Ja he fet el pròleg del llibre del Pucurull i ja he presentat el llibre de la Picas, que són dos llibres que m'encanten». I un dia em van dir: «Si t'aconseguiu un dorsal per a la maratón de Nova York amb el viatge i l'hotel, el fas?».

CAPÍTOL 2

Escric notes sobre tot el que em passa. El vi que em bec, les paraules que diu la meva filla, idees que em vénen al cap per fer ficció mentre prenc copes tota sola en un bar i també el que rumio mentre corro. Espero que si penseu fer algun dia la maratón de Nova York o la de Barcelona o totes dues o ja les heu fet, us vindrà de gust llegir aquests pensaments. Jo m'ho estic passant bé ordenant-los i refent-los.

No fa gaires anys que corro. Ara, quan es publiqui aquest llibre, en farà cinc. Algú que no corri trobarà que és molt i algú que corri trobarà que no és gens. Amb això em passa com quan t'enamores i tens ganes que aquella «relació» tingui una mica d'història, tanta història, almenys, com la teva amb el teu ex, com

la d'ell o ella amb l'ex, tanta història per poder dir: «Nosaltres fem», «Nosaltres trobem que...», «A l'estiu el que ens agrada és...». Tenir records i rutines (en aquest cas rutines d'entrenament).

Corro des d'un dia de Reis al matí, per tant es pot dir que vaig caure del camell. Enmig de l'escampall vaig pensar que em posaria una samarreta, uns lèguins (allò que abans eren unes malles o uns làsters), les vambes aquelles que tenia, blanques, lletges, gruixudes, les d'anar a buscar bolets, i aniria fins a l'escola (a uns dos quilòmetres de casa i fent baixada). Vaig sortir per primer cop i em vaig anar fixant en les escombraries de les cases; tots els paquets buits i el paper de regal. Vaig tornar caminant. Des d'aquell dia ho faig amb perfecta tenacitat i persistència. Sóc molt obligada (que és una paraula que segons el DIEC vol dir «agraïda», però que Folch i Torres feia servir en el sentit de «complidora») i em sorprèn que la majoria de gent que conec no en sigui tant, però després ja he vist que la que és anòmala i potser alegrement obsessiva sóc jo i no pas els altres. Quan algú em diu, per exemple, «A mi també m'agrada el vi», així d'entrada

em penso que li agrada de la mateixa manera que a mi: profundament. Quan algú em diu «A mi també m'agrada Bowie», em penso que li agrada com a mi. Profundament. Que no ho diu per dir. Després, però, quan hi grato, veig que hi ha qui ho diu amb molta més lleugeresa. Alguns volen dir que quan van a sopar de tant en tant prenen vi (que ja està bé), però no volen dir que l'estudiïn i el tastin, que s'apunten les varietats que els agraden i s'aprenen les denominacions d'origen i els noms de les ampolles i els dels que les elaboren. El que fan és fer una foto a l'etiqueta amb el mòbil. I no dic que el meu sigui el mètode bo, ni vull dir que tothom ho fa malament menys jo. Vull dir que, potser per a mi, aquest és el mètode inevitable. Que m'és impossible no aprofundir, no encaparrar-me.

Això pel que fa als del vi. Els altres, els de Bowie, volen dir que han sentit «Space Oddity», que en podrien taral·lejar la tornada (la van sentir al Piromusical) i que els agrada (que ja està bé), però no volen dir que tinguin tota la discografia de Bowie (amb alguns discos repetits) o no volen dir que en coneguin gairebé totes les cançons i que en tinguin dis-

cos preferits i discos avorrits. Després et trobes la cara B de tots aquests, esclar. Els que diuen «A mi no m'agrada el vi, m'agrada la cervesa», com si una cosa exclogués l'altra. I t'ho diuen perquè potser en un dinar van tastar el Marqués del Cascajo distretament, mentre enraonaven d'altres coses, i no els va dir res, per tant van arribar a la conclusió (una conclusió que ja portaven pensada des d'abans) que el vi és de burgesos i la cervesa és popular. I no els pots dir que a tu t'agrada tot, el vi i la cervesa, perquè la majoria dels teus coneguts es dediquen al monocultiu. Els altres et diuen «A mi no m'agrada Bowie», perquè un dia van sentir «Black Star» a Icat FM i no els va acabar d'entrar.

I naturalment, hi ha els que et diuen amb un somriure críptic: «Córrer? A mi no em persegueix ningú. A tu sí?». I esclar que sí. Segur. Jo bé que m'ho penso.

Per aquesta raó els que corren «de veritat» (com els que estimen el vi o la música de veritat o tenen una dèria de veritat) sento que tenen alguna cosa profunda en comú amb mi. M'uneix a ells un corrent de simpatia inestroncable. Fan això. Per diferents motius. Però

ho fan. Doncs són els meus amics. Fan això amb persistència. Diuen, com jo: «Me'n vaig a córrer». I se'n van a córrer. Diuen, com jo: «Avui no he corregut, correré demà». I l'endemà corren. Fan broma, se'n riuen del que fan amb tota la tranquil·litat del costum. A casa seva ho saben. Tenen més vambes que sabates. O gasten més en vambes que en sabates. Tenen un calaix per a la roba d'esport. Tot-hom sap que per Reis se'ls han de regalar ronyoneres, bidons, gorres, mitjons i portaxips, perquè els fa immensament feliços. Tenen un munt de dorsals de les curses que han fet. Posen samarretes a la rentadora amb agulles imperdibles enganxades sense voler.

Corren, pel cap baix, tres dies per setmana. De vegades més, de vegades molt més, però mai menys, perquè si corren menys, llavors és que «no corren». És a dir, no són corredors. També és cert que et trobes algú, de vegades, que et diu que ell «correria», que «li encanta córrer», que de fet va fer la cursa dels Bombers, però és que «ai, no té temps». Si tingués temps ho faria, perquè «quan té temps ho fa». No ho critico, esclar. Però penso que tothom, un dia, pot sortir a córrer i fer un quilòmetre,

dos o cinc. A les curses (sobretot a les de cinc) et trobes gent que no s'ha entrenat i que ho fa. No hi tornarà, perquè et dirà que «no hi veu la gràcia». Com és normal, d'altra banda. Ningú no trobaria la gràcia a Shakespeare si fos el primer autor que llegís a la vida, però se'n podria acabar una obra. Per llegir o córrer cal una musculatura que a la llarga es fa invisible. M'he trobat de vegades amb persones que volen «ser» corredors perquè els fa il·lusió la idea d'explicar-ho, de parlar-ne, o els agrada imaginar-se ells mateixos corrent, però els sorprèn de veritat que per aconseguir-ho s'hagi de fer un esforç i, sobretot, els sorprèn que l'objectiu sigui aconseguir que a la llarga no sigui un esforç. Em veuen a mi, que no semblo la corredora tipus, i s'esperen uns instants abans de riure, perquè no saben si vaig de veres o no. Un dia una noia em va dir: «Però tu la vas fer en metro, la maratón, m'han dit». L'hi havien dit. No ho va dubtar. No en tenia ni idea dels controls, del xip... L'esforç físic, com és lògic, espanta molt el que no hi està acostumat. No s'ha preparat per a aquella «mena» de patiment. També m'he trobat, esclar, amb algú que vol «ser» escriptor i que ha

pensat més vegades en les entrevistes que en el llibre que «té al cap».

«He tornat a córrer», em diuen, de vegades, algunes persones que, contaminades per mi o per la seva parella o per un amic paparra com jo mateixa, van decidir fa dos mesos que començarien. En realitat llavors no van córrer. Van trotar una setmana o dues i ho van deixar. Aquells dies, mentre va durar, et parlaven de fer una mitja marató a l'octubre. S'havien copiat un pla dels que et trobes a internet i que et diuen que alternis caminar i córrer, que provis d'aguantar deu minuts, vejam què... Es van comprar les vambes però no estaven disposats a pagar per un entrenador. Ara correran una setmana o dues més, potser aquest cop quatre, i ho explicaran a tothom. I també ho deixaran quan faci fred o quan faci calor o després de la primera cursa. Perquè es prenen la cursa com l'objectiu, quan la cursa (parlo per mi) n'és la conseqüència. No corro per fer una cursa. Com que corro, faig una cursa. Em sembla erroni posar-se a entrenar «per aconseguir fer una cursa» perquè pot passar que pateixis tant que no en vulguis fer mai més cap. És com iniciar-se en l'hàbit

de la lectura per poder llegir, al cap de tres mesos, *El carrer Estret*, que és l'objectiu que t'havies proposat. És al revés. Com que t'has iniciat en la lectura, la conseqüència lògica és que, un dia, vulguis llegir, te'n moris de ganes, *El carrer Estret*. Però ja sé que al món d'avui tothom té la dèria de «posar-se reptes». La paraula «repte» ho omple tot de llepades brillants i indelebles. Si la fe no mou muntanyes, encara menys les podria moure la bona fe. Em passo el dia dient a tothom que conec que provi de córrer, que s'ho passarà bé, però després me'n penedeixo i em dic que no ho haig de fer, que córrer no és per a tothom. Fins fa poc no era per a mi.

Res és per a tothom. Ni la lectura, ni l'escriptura, ni el vi, ni la música, ni tenir un fill, ni córrer, ni jugar a futbol, ni ballar. Són coses que tothom pot fer, a diferència, posem per cas, de tocar un instrument. Però són coses que no tothom pot aconseguir fer.